

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ ТА ХОРЕОГРАФІЇ

Назва освітнього компонента <i>Нормативний/ вибірковий</i>	Теорія музики (М.1. Сольфеджіо та Гармонія) <i>нормативний</i>
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр Середня освіта. (Музичне мистецтво) Освітньо-професійна програма “Середня освіта. Музичне мистецтво”.
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2022-2023/ 1-2 семестр / 1 курс
Викладач	Ph.D., ст.викладач *****
Профайл викладача	*****
Контактний тел.	*****

E-mail:	*****
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру освітніх дистанційних технологій МДПУ ім. Б. Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=723
Консультації	<i>Очні консультації:</i> щосереди, згідно графіку роботи кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії. <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ імені Б. Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонента ОК-17 Теорія музики (М1.Сольфеджіо та Гармонія) є одним із важливих практичних етапів освоєння циклу загальних теоретичних освітніх компонент в процесі професійної підготовки вчителів музичного мистецтва. Вироблення навичок співу з листа без інструментального супроводу одноголосної та багатоголосної музики, визначення на слух гам різних ладів, окремих інтервалів, акордів, ритмічних малюнків, записів одноголосних і двоголосних періодів різноманітних побудов складають підґрунтя для подальшої навчально-методичної і викладацької діяльності. Відповідно, заняття мають змішаний, синтетичний характер: теоретичні відомості підкріплюються аналізом музичних прикладів й виконанням творчих завдань. Вивчення даного циклу дає можливість студентам оволодіти технологічними основами гармонії та через практичне застосування різноманітних гармонічних прийомів на прикладах творів класичної музики, проникнути в глибину задуму музичної композиції.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою зазначеного модулю освітньої компоненти є надання можливості здобувачам вищої освіти засвоєння теоретичних основ гармонізації, оволодіння практичними навичками створення одноголосних, інтервальних та акордових побудов, записів одноголосних і двоголосних періодів різноманітних побудов різних масштабів для наступного їх співу.

Основним завданнями вивчення освітньої компоненти є вироблення навичок співу з листа без інструментального супроводу одноголосної та багатоголосної музики, визначення на слух гам різних ладів, окремих інтервалів, акордів, ритмічних малюнків, записів одноголосних і двоголосних періодів різноманітних побудов, практично застосовувати різноманітні гармонічні прийоми на прикладах творів класичної музики, практичні навички гармонізації, гри різних вправ на фортепіано, підбору акомпанементу.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність до творчої діяльності (генерувати нові дії й вирішувати професійні проблеми), виявляти ініціативність, самостійність, оригінальність пізнавальної і навчально-професійної діяльності.

ЗК 5. Уміння аналізувати, порівнювати, синтезувати, оцінювати у процесі вирішення фахових завдань.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 2. Вільне використання музично-педагогічного тезаурусу на основі системи історико-теоретичних знань з музичної педагогіки, інформаційних технологій, сучасного музикознавства, технології виховної, організаційної, художньо-творчої роботи закладах загальної та позашкільної освіти.

ФК 12. Здатність демонструвати у процесі музичної діяльності музично-виконавські навички поєднання інструментально-виконавських, вокально-хорових, диригентських, інтерпретаційних, артистичних умінь, виконавської надійності.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен

ПРН 5 – володіти базовими знаннями в галузі музичного мистецтва, необхідними для освоєння загальнопрофесійних дисциплін;

ПРН-8 – уміти системно поєднувати у фаховій діяльності складні професійні вміння гри на музичних інструментах, співу, керівництва музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність;

ПРН 9 – володіти сукупністю гностичних, проектувальних, комунікативних, організаторських умінь;

ПРН 15 – демонструвати вміння використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, створювати блоги, флеш-анімації, презентації, будклети, фонотеки, шкільні кабінети звукозапису; використовувати інформаційні технології в галузі педагогіки мистецтва;

ПРН 21 – виявляти здатність до самоактуалізації, саморозвитку та самооцінки у процесі музично-педагогічної діяльності;

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	Лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	не передбачено	70 год.	80 год.

6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати періодичні контрольні завдання

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Назви змістових модулів і тем*	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	ін	с.р.
Сольфеджіо												
Тема 1. Натуральний мажор.			1			2						
Тема 2. Натуральний мінор.			1			2						
Тема 3. Гармонічний мінор та мажор.			2			2						
Тема 4. Мелодичний мінор.			2			2						
Тема 5. Лади народної музики.			2			2						
Тема 6. Синкопа			2			2						
Тема 7. Прості акордові послідовності.			6			6						
Тема 8. Домінантовий септакорд.			6			6						
Тема 9. Мішана послідовність			6			6						
Тема 10. Імпровізація.			5			2						
Тема 11. Спів у групі.			2			2						
Усього годин	75		35			40						
Гармонія												
Тема 1. Музика як мистецтво.			1			1						
Тема 2. Властивості музичних звуків.			1			1						
Тема 3. Нотація.			1			2						
Тема 4. Інтервали.			1			2						
Тема 5. Функціональна система тризвуків.			2			3						
Тема 6. Септакорди.			2			3						
Тема 7. Домінантовий септакорд.			2			3						
Тема 8. Альтерація та хроматизми.			1			2						
Тема 9. Акорди II та VI ступенів.			2			2						
Тема 10. Ввідні акорди.			2			2						
Тема 11. Домінантнонакорд.			4			2						
Тема 12. Подвійна домінанта.			4			3						
Тема 13. Гармонізація баса.			4			4						
Тема 14. Відхилення.			4			5						
Тема 15. Модуляція.			4			5						
Усього годин	75		35			40						
Загальна кількість годин	150		70			80						

7.2 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Не передбачено.

7.3 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Музика як мистецтво.	Звук як фізичне явище. Музичний стрій. Властивості музичних звуків. Висота, тривалість, гучність, тембр. Діапазон та регістри. Властивості музичних звуків.
Тема 2. Нотація	Короткі відомості історії. Система ключів. Нотний запис. Ритмічне групування. Метро-ритм. Види ритмічного групування долі й такту. Темп та основні темпові позначення. Альтерація та хроматизми. Ладова альтерація.
Тема 1. Натуральний мажор.	Засвоєння різних знаків натурального мажор. Спів мажорних тетраходів. Засвоєння художнього тактування у розмірах 2/4 і 3/4. Спів діатоніки інтервалів в гору, Художнє трактування в розмірах 2/4 і 3/4, 4/4.
Тема 2. Натуральний мінор.	Спів мінорних тетраходів. Спів діатонічних інтервалів в мінорних тональностях, з розв'язанням
Тема 3. Гармонічний мінор та мажор.	Спів тетраходів і гам, гармонічного мінору та мажору. Спів інтервалів з розв'язанням в гармонічному мінорі Ритмічні групи з шістнадцятих в розмірах 2/4, 3/4 і 4/4. Спів акордів від звуку в гору (B^5_3 , B_6 , B^6_4 , M^5_3 , M_6 , M^6_4).
Тема 4. Мелодичний мінор.	Спів тетраходів і гам мелодичного мінору. Спів та визначення на ступенів мелодичного мінору і інтервалів з розв'язуванням в мелодичному мінорі акордів від звуку (B^5_3 , B_6 , B^6_4).
Тема 5. Лади народної музики.	Сольфеджування мелодії в ладах народної музики. Письмовий диктант ААВВ у розмірі 6/8.
Тема 6. Синкопа	Внутрішньо тактова синкопа восьма-четвертна-восьма в розмірах 2/4; 3/4; 4/4. Спів послідовностей (паралельні терції та сексти, тритони з розв'язанням в мажорі та мінорі).

Тема 3. Інтервали.	Мелодичні, гармонічні інтервали. Прості та складні інтервали. Обернення інтервалів.
Тема 4. Функціональна система трізвуків.	Різновиди акордів. Обернення.
Тема 5. Септакорди.	Різновиди септакордів. Обернення.
Тема 7. Прості акордові послідовності.	Спів акордових послідовностей у найпростішому викладі: T, S, D, 3, 6, D.
Тема 6., Тема 8. Домінантовий септакорд.	.Домінантовий септакорд. Спів акордових мажорно-мінорних послідовностей у найпростішому викладі з використанням септакордів. Домінантовий септакорд з оберненнями та вирішенням.
Тема 7. Акорди II та VI ступенів.	Акорди II та VI ступенів.
Тема 8. Ввідні акорди.	Ввідні акорди.
Тема 9. Домінантнонакорд	Домінантнонакорд
Тема 9. Мішана послідовність	Спів одноголосних прикладів з листа з попереднім аналізом нотного тексту. Одноголосний письмовий диктант АВАВ у розмірі 4/4.
Тема 10. Подвійна домінанта.	Подвійна домінанта.
Тема 11. Гармонізація баса.	Гармонізація баса.
Тема 12. Відхилення.	Відхилення. Хроматична система.
Тема 13. Модуляція.	Модуляція. Модуляційна альтерація. Спорідненість тональностей
Тема 10. Імпровізація.	Імпровізація та створення мелодії на основі звукоряда однойменного мажоро-мінора. Виконання остінатних ритмічних фігур на фоні сольфеджування.
Тема 11. Спів у групі.	Вокальна робота співу у групі поліфонічної фактури. Двоголосний диктант.

7.4 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Сольфеджіо	
Тема 1. Натуральний мажор.	Засвоїти спів ступенів натурального мажору, художнє тактування в розмірі 2/4, 3/4, 4/4. Сольфеджування. Хвостенко В. “Сольфеджіо” В.2, 51-65, або Драгомиров П. “Підручник сольфеджіо” № 54-65. Калмиков Б., Фриджкін Г. Сольфеджіо. Ч.П. (двоголосся) №19, 20,23,27,32. Створити одноголосні двотактові фрази у запитальній формі (3).
Тема 2. Гармонічний мінор та мажор.	Засвоїти спів ступенів гармонічного. Інтонувати гармонічні гами (до 4-х знаків), інтервали з розв’язанням (до 4 знаків) мажору та мінору. Акорди від звуку вгору (В.5/3, В.6, В.6/4, М.5/3, М.6,М.6/4).
Тема 3. Натуральний мінор.	Інтонувати тетраорди і гами ступенів мінору трьох видів, акорди від звуку в гору. Сольфеджування. Хвостенко В. Сольфеджіо. № 88-98, або Драгомиров П. Підручник сольфеджіо № 129-130; Калмиков Б., Фриджкін Г. Сольфеджіо. Ч.І.(№ 299, 412), Ч.ІІ. (№№ 61,64,65,67). Сольфеджування. Хвостенко В. Сольфеджіо № 99-109, або Драгомиров П. Підручник сольфеджіо №№ 133-134, Калмиков Б., Фриджкін Г. Сольфеджіо, Ч. І. (№ 359, 417, 431, 456), Ч. ІІ. (№ 68-71). Створити одноголосні чотирьохтактні побудови, у запитально-відповідальній структурі в мелодичному мінорі.
Тема 4. Домінантовий септакорд.	Засвоїти показ паралельного руху голосів для співу мажорних тетраордів і гам (Д.Огороднов). Занотувати D7 (та його обернення) в мажорі з розв’язанням. Сольфеджування. Хвостенко В. Сольфеджіо №№ 110-120, або Калмиков Б., Фриджкін Г. Сольфеджіо ч. І (№ 438-449), ч. ІІ 72-76. Створити одноголосні двотактні (2) і чотирьохтактні побудови (2) у запитально-відповідальній структурі, використовуючи мажор та мінор.
Тема 5. Прості інтервальні послідовності.	Інтонувати інтервальні послідовності (паралельні терції та сексти, тритони з розв’язанням) в мажорі та в мінорі. Сольфеджування. Хвостенко В. Сольфеджіо № 121 – 130 або Флис В., Якубяк Я. Сольфеджіо (5 клас) № 43 – 52. Калмиков Б, Фриджкін Г. Сольфеджіо ч. ІІ № 77-81. Створити одноголосні двохтактні (2) і чотирьохтактні побудови (2) у запитально-відповідальній структурі (мажорні та мінорні); використовуючи внутритактові синкопи та інтервал тритон.
Тема 6. Прості акордові послідовності в мажорі.	Інтонаційно чисто співати акордові послідовності: Т-Т6 – S – 2 – D – D7 – Т; t – S64 – 7 – d7 – 6 – S6 – t; Т - D6 – 7 - D7 – 6 - T64 - 4-T; t - D6 – 7 – t – 46 – 36 - t64 - D7 – t; в тональностях до 4 знаків.

Тема 7. Мішана послідовність.	Засвоїти спів інтервальної послідовності в мажорі: ч5 – зм.7 – ч5 – зм.5 – в.3 – зм.5 – м3 – зб.4 – м6 – зб.2 – ч4 – зб.2 – ч4 – зб.5 – в.6; І6 – D2 – І6 – в.6 – в.2 – зм.7 – ч5 – зм.4 – м.3. в тональностях до 4 знаків.
Тема 8. Прості акордові послідовності (мажорі та мінорі).	Засвоїти спів інтервальної послідовності 1 – D43 – 16 – 4 – D65 – 1 – 46 – K64 – D7 – 1 в мажорі і мінорі у чотириголосному складі. Сольфеджування. Створити одноголосний період та дві двоголосні фрази в розмірі 6/8.
Тема 9. Одноголосне та двоголосне інтонування. Транспозиція.	Сольфеджування одноголосних та двоголосних прикладів по сольфеджуванню з транспозицією прикладів. Сольфеджування. Створити другий голос (нижній) до одноголосного періоду
Гармонія	
Тема 1. Музика як мистецтво.	Знайти фригійські звороти в творі: Р.Шуман (Друга соната,ч.1). Письмово гармонізувати мелодії і баси з прикладу 366 (1,3,10) підпр. І.Дубовського
Тема 2. Функціональна система тризвуків.	Засвоїти техніку гармонічного та мелодичного сполучення тризвуків та сектакордів головних ступенів. Письмово з'єднувати T–T6 S–S6, D–D6; в тональностях мажору та мінору. Конспект теми 2,3 посібника М.Долматова Гармонія ч.І. Гармонізувати мелодії № 3, 4 із завдання № 99. (Гармонія І. Дубовського)..
Тема 3,4. Септакорди.	Засвоїти теоретичний матеріал про стрибки при з'єднанні сектакордів із тризвуком та при з'єднанні двох сектакордів. Конспект с.43-44 Підручника гармонії І. Дубовського Виконати письмово № 86 (мелодії 2) с.45 Підручника гармонії І. Дубовського.
	Засвоїти теоретичний матеріал про сектакорд та тризвук другої ступені. Конспект с. 117-123 “Підручника гармонії” І. Дубовського. Усне завдання №1-6 с.157 посібника М.Долматова.
Тема 5,6. Домінантовий септорд.	Засвоїти теоретичні знання про D7. Конспект с. 89-102 Підручника гармонії І. Дубовського. Усні завдання №1-7 с. 125 посібника М.Долматова.
	Засвоїти теоретичний матеріал про стрибки при розв'язанні D7 та його обернень у тонічні гармонії. Конспект с. 105-107 Підручника гармонії І. Дубовського
Тема 7. Ввідні акорди.	Знайти DVII7 та його обернення в творах: Л.Бетховен Соната op.13, Інтродукція; Е.Гріг Романс “Либідь”.
Тема 8,9,10. Гармонізація баса.	Засвоїти теоретичний матеріал та техніку гармонізації баса. Конспект с.39-41 “Гармонія” І. Дубовського Виконати усні завдання № 1-3 с.92
	Законспектувати стор. 129-134 (І. Дубовського). Гармонізувати письмово баси № 6,7 (с. 137 завд.280-а) Підручника гармонії із використанням неакордових звуків.

	Засвоїти теоретичний матеріал теми. Конспект с.248-252 Підручника гармонії І.Дубовського. Письмово гармонізувати мелодії і баси з прикладу 500 (2,3,6) підр. Дубовського.
Тема 11. Відхилення.	Створити 2 мелодії з відхиленнями в мажорі та мінорі, які необхідно гармонізувати двома засобами: традиційно у хоральному складі та на 3-х рядках, як мелодію з акомпанементом.

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

- аудіо-тестування
- гармонічний аналіз
- творчо-виконавські завдання

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (під час семінарських занять), контролю виконання завдань самостійної роботи (есе, презентації, творчі проекти), періодичного контролю періодична контрольна робота, екзамену. За результатами суми двох періодичних контрольних робіт, оцінки за поточний контроль та екзаменаційної оцінки виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Загальна система оцінювання курсу

За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) / 5$.

Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.

Підсумковим контролем є іспит, на його складання надається 100 балів за виконання тестів та двох розгорнутих питань.

Критерії оцінювання підсумкової форми контролю (іспит):

Максимальна кількість балів – 100

Кожне практичне питання оцінюється від 25- 30 балів.

15 тверджень на спростування оцінюється по 1 бали за кожне.

27-30 балів Здобувач вищої освіти на високому рівні засвоїв теоретичний матеріал, логічно мислить і будує відповідь, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

23-26 балів Здобувач вищої освіти на середньому рівні засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; припускається певних неточностей і похибок у практичного матеріалу в освітній компоненті;

18-22 бали Здобувач вищої освіти на достатньому рівні опанував теоретичні знання освітньої компоненти, але не переконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значні неточності;

1-17 балів Здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал освітньої компоненти, майже відсутні практичні навички, теоретичний матеріал носить інтуїтивний характер.

Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$.

Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.

Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.

Критерії оцінювання періодичного контролю

Максимальна кількість балів – 30.

Два розгорнуті питання по 10 балів.

П'ять тестових завдань по 2 бали – 10 балів.

Розгорнуті відповіді на 2 завдання оцінюються за 10-бальною шкалою.

- 10-9 балів здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможній мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.
- 8-7 балів здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми, але ще не зовсім правильно може використати знання на практиці. Має незначні помилки у викладі матеріалу.
- 6-5 бали здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал; не дає вичерпної відповіді на контенті питання.
- 4-3 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні.
- 1-2 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі, допускаючи при цьому суттєві неточності.
- 0 балів: відповідь відсутня.

Критерії оцінювання поточного контролю на семінарських заняттях (усне, письмове опитування):

- 90-100 балів Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань; вільно використовує професійно-орієнтований тезаурус; засвідчує власну самоорганізацію, що містить у собі здатність до планування, контролю, регуляції та аналізу власних навчальних дій та практичної роботи.
- 74-89 бали Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом: зміст теоретичних запитань і практичних завдань недостатньо повно розкриті; професійно-орієнтований тезаурус використовує з незначні помилками; власну самоорганізацію (контроль та регулювання) навчальних дій частково здійснюється за допомогою педагогічної підтримки.
- 60-73 бали Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє елементарні знання окремих положень, допускаючи істотні неточності та помилки; професійно-орієнтований тезаурус використовує за педагогічною підтримкою; здатність самоорганізації та аналізу власних навчальних дій та практичної роботи здійснюється за допомогою педагогічної підтримки.

- 35-59 бали Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який фрагментарно володіє навчальним матеріалом викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань; професійно-орієнтований тезаурус на поверховому рівні; не демонструє здатність до самоорганізації, аналізу власних навчальних дій та практичної роботи носить неадекватну оцінку.
- 0-34 балів Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом або володіє навчальним матеріалом на рівні загальних суджень чи інтуїтивному мисленні, допускаючи істотні помилки; не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань або вирішує їх за наявності постійної педагогічної підтримки; не використовує професійно-орієнтований тезаурус; не демонструє здатність до самоорганізації або аналізу власних навчальних дій та практичної роботи.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

Основна література з Сольфеджіо

1. Афоніна О.С. Сольфеджіо. К.: Нотне видавництво "Мелосвіт", 2006. 68 с.
2. Баєва Н.Д. Завдання по сольфеджіо для ДМШ. М.:Кіфара, 2009. 104 с.
3. Берак О.Л. Школа ритма. Учебное пособие по сольфеджио. Ч.1. Двухдольность. Москва: Изд-во РАМ им.Гнесиных, 2003. 123 с.
4. Берак О.Л. Школа ритма. Учебное пособие по сольфеджио. Часть 2. Трёхдольность. Москва: Изд-во РАМ им.Гнесиных, 2003. 125 с.
5. Вахромеева Т. Справочник по музыкальной грамоте и сольфеджио. М.: Музыка, 2004. 85 с.
6. Демиденко М. В., Лозневий О. М. *Учебник Сольфеджио* для 1-го класса. Чернігів: РВК "Деснянська правда", 2007. 78 с.
7. Металлиди Ж. Перцовская А. Сольфеджио. СПб: Композитор, 2008.104 с.
8. Миненкова М.С. Гармоническое сольфеджио. Минск, БелГИПК, 2001. 98 с.
9. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Ч.1. Одноголосие. М.: Музыка, 2005. 174 с
10. Панова Н.В. Конспекты по элементарной теории музыки. М.: ООО Престо, 2003. 102 с.
11. Первозванская Т. Рабочая тетрадь по сольфеджио. СПб.: Композитор, 2002. 68 с.
12. Чиж Г.М. Сольфеджіо в тестах. К.: Інкос, 2006. 74 с.

Основна література з Гармонія

1. Абызова Е.А. Гармония: Учебник. М.: Музыка, 2008. 383 с.
2. Григорьев С.В. Теоретический курс гармонии, М.: Музыка, 2003. 228 с.

3. Долматов Н. Гармония. М.: Музыка, 1993. Ч.1,2
4. Мутли А.Ф. Сборник задач по гармонии: Учебное пособие. М.: Музыка, 1999.
5. Мясоедов А.М. Учебник гармонии. М.: Музыка, 2004. 320 с.
6. Холопов Ю.Н. Гармония. Практич. курс в 2-х книгах. М.: Музыка, 2003. 492 с.
7. Холопов Ю.Н. Гармония. Теоретический курс. М.: Музыка, 2002. 396 с.

Допоміжна література

Допоміжна література з Сольфеджіо

1. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджио. – М., 1975.
2. Биркенгоф А. Интонируемые упражнения на занятиях сольфеджио, – М., 1979.
3. Варфоломеев А. Пение в курсе сольфеджио, – Л., 1972.
4. Вахромеев В.А. Сольфеджио. – М., 1972.
5. Двухголосные диктанты. Сост. Г. Фрейдлинг. – Л., 1970.
6. Долматов Н.А. Музыкальный диктант. – М., 1977.
7. Драгомиров П. Учебник сольфеджио. – М., 1974.
8. Дубінін І. Гармонія. – К., 1978.
9. Дубовский И., Евсеев С., Способин И., Соколов В. Учебник гармонии. – М., 1987.
10. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Ч.1. Одноголосие. – М., 1988.
11. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджио. Ч.2. Двухголосие. – М., 1990.
12. Калмыков Б., Фридкин Г. Трехголосное сольфеджио. – М., 1986.
13. Мелодии с сопровождением для музыкального диктанта и гармонического анализа. Сост. Г. Белянова. – Л., 1990.
14. Мясоедов А. Учебник гармонии. – М., 1980.
15. Незванов Б. Интонирование в курсе сольфеджио. – Л., 1985.
16. Незванов Б., Лашенкова А. Хрестоматия по слуховому гармоническому анализу. – Л., 1987.
17. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджио. Вып.2. – М., 1989.
18. Привано Н. Хрестоматия по гармонии. Ч.3. – М., 1972.
19. Резник М. музыкальные диктанты. – М., 1989.
20. Рубец А. Одноголосное сольфеджио. – М., 1987.
21. Русяева И. Одноголосные диктанты. Вып.2. – М., 1984.
22. Русяева И. Двухголосные диктанты. Вып.2. – М., 1988.
23. Флис В., Якубяк Я. Сольфеджіо. 5 клас ДМШ. – К., 1986.
24. Флис В., Якубяк Я. Сольфеджіо. 7 клас ДМШ. – К., 1982.
25. Фридкин Г. Чтение с листа на уроках сольфеджио. – М., 1975.

Допоміжна література з Гармонія

1. Дубовский И. Модуляция. – М.: Музыка, 1985.
2. Мюллер Т. Гармония. – М.: Музыка, 1976.
3. Мясоедов А.Н. Учебник гармонии. – 2-е изд. – М.: Музыка, 1983.
4. Оськина С.Е. Парнес Д.Г. Аккомпанемент на уроках гармонии. Практический курс. Вып.1.: Учеб. пособие. – М.: Музыка, 1989.
5. Тюлин Ю.Н. Музыкальная фактура и мелодическая фигурация. Практический курс В 2-х кн. Кн. 1– Задания: Учеб. пособие. – М.: Музыка, 1980.
6. Тюлин Ю.Н. Музыкальная фактура и мелодическая фигурация. Практический курс В 2-х кн. Кн. 2– Образцы решений: Учеб. пособие. – М.: Музыка, 1980.
7. Тюлин Ю.Н. Учение о музыкальной фактуре и мелодической фигурации. – М.: Музыка, 1976.

Інформаційні джерела Інтернет

- <http://www.intoclassics.net/news/2009-01-22-3074> завантаження корисної літератури (М.І. Сольфеджіо, та Гармонія).
- <https://www.classic-music.ru/> – сайт класичної музики
- <https://muz-teoretik.ru/> – музична грамота
- <http://sposob.in/#par38> І.Способін. Елементарна теорія музики
- <https://musicinukrainian.files.wordpress.com/2020/11/d09ed181d0bdd0bed0b2d0b8-d182d0b5d0bed180d196d197-d0bcd183d0b7d0b8d0bad0b8.-d0a1d0bcd0b0d0b3d0bbd196d0b9-d093.d090..pdf> Г.А. Смаглій. Теорія музики. Підручник.